

ХРОНІЧНИЙ ВІРУСНИЙ ГЕПАТИТ С ТА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2 ТИПУ: ЩО НОВОГО?

Паліброда Н.М.

Буковинський державний медичний
університет

Актуальність

- Цукровий діабет 2 типу (ЦД 2) та хронічний вірусний гепатит С (ХГС) – одні з найбільш актуальних проблем сучасної внутрішньої медицини, оскільки обидва захворювання характеризуються значною поширеністю, захворюваністю та летальністю, особливо за одночасного перебігу. Це обумовлює проведення численних досліджень щодо вивчення патогенетичних особливостей, взаємного впливу цих патологічних станів на клінічний перебіг, ефективність терапії та прогноз за наявності такої коморбідності у пацієнта.

ЦД 2 - позапечінковий прояв ХГС

- механізми, завдяки яким інфекція вірусом гепатиту С (ВГС) спричиняє розвиток ЦД 2 не повністю з'ясовані.
- Деякі дослідження (Vanni E et al.2009) показали, що вірус може перешкоджати взаємодії інсуліну з відповідними рецепторами, в результаті спричиняючи інсулінорезистентність (ІР).
- Крім того, автори (Gastaldi G. et al., 2019) вбачають роль реплікації вірусу гепатиту С у загибелі бета-клітин підшлункової залози та зміні регуляції кількох гепатокінів, які, як відомо, спричиняють ІР.

Вплив кліренсу вірусу на глікемічний статус

- Carnovale C. et al., 2019; Ribaldone DG et al. виявили, що більшість опублікованих до цього часу досліджень вказують на значне покращення рівня глікемії після досягнення стійкої вірусологічної відповіді (СВВ) за допомогою протівірусних препаратів прямої дії (ПППД);
- однак у деяких дослідженнях (Stine JG et al., 2017; Teegen EM et al., 2019) не було виявлено жодних значних глікометаболических змін.

Перспективне дослідження

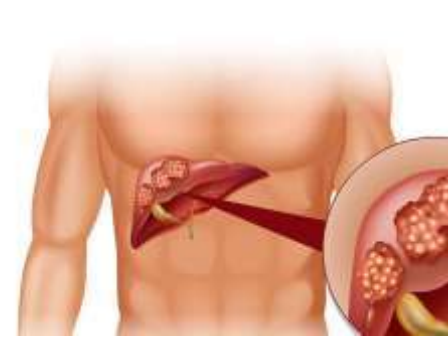
Ciancio A., Ribaldone D G, et al., 2021

- у хворих на ЦД 2 із ХГС, які досягли СВВ за допомогою ППД, спостерігається довгострокове поліпшення контролю глікемії (сироватковий рівень глюкози, HbA1c), особливо у пацієнтів з високим початковим рівнем HbA1c.
- Тривалість виявлених позитивних змін є дискусійним, оскільки на біохімічні маркери ЦД 2 можуть впливати не тільки вірусна елімінація, але й генетичні чинники та чинники, пов'язані зі способом життя, такі як дієтичні звички, фізична активність та прихильність до довгострокової протидіабетичної терапії.

Проспективне дослідження

Ciancio A., Ribaldone D G, et al., 2021

- покращання глікометаболічного профілю не нівелює факт, що ЦД 2 відіграє негативну роль у хворих на цироз печінки вірусної етіології, сприяючи збільшенню частоти гепатоцелюлярної карциноми (ГЦК).
- Зокрема, рівень сироваткового альбуміну нижче 40 г/л та абдомінальне ожиріння, характерне для ЦД 2, прямо корелюють із ризиком розвитку ГЦК серед хворих на цукровий діабет.
- Більше того, у цій групі пацієнтів інсулінотерапія є незалежним предиктором ГЦК, про що повідомляли попередні дослідження (Singh S. et al., 2013; Chiang CH et al., 2019).

Висновки

- Таким чином, актуальними та вкрай важливими є скринінг та раннє виявлення хронічного вірусного гепатиту С в популяції, обстеження пацієнтів з ХГС щодо можливого розвитку ЦД 2 на тлі вірусної інфекції, своєчасне проведення противірусної терапії із використанням ПППД.
- Пацієнти з коморбідністю, одночасним перебігом ЦД 2 та ХГС, особливо в стадії цирозу печінки, потребують ретельного моніторингу з метою раннього виявлення гепатоцелюлярної карциноми.